

АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНИХ АСПЕКТІВ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Вітомська Олена, ст. 5-го курсу, гр. ОП_{внс}-51
Науковий керівник – викладач Дончак Л.Г.
Вінницький інститут економіки

Будь-яке підприємство за сучасних умов господарювання може здійснювати свою діяльність успішно тоді, коли його власники можуть адекватно і реально оцінювати середовище, в якому функціонує підприємство і власні можливості, вміти виявити напрями можливих змін, пристосувати свій бізнес до цих умов, максимально використавши вкладені у діяльність підприємства ресурси і наявні у них можливості.

Тому важливою передумовою забезпечення ефективності господарювання підприємств є адекватна оцінка ділової активності.

Що взагалі являє собою ділова активність підприємства?

Теоретичні та практичні аспекти сутності та оцінки ділової активності досліджуються вітчизняними і зарубіжними науковцями. Однак до якогось єдиного визначення вони так і не змогли прийти. Тому це питання і на сьогоднішній день залишається малодослідженим.

Ділова активність – доволі широке поняття й охоплює практично всі аспекти роботи підприємства. Дослідження розробок науковців щодо трактування поняття “ділова активність підприємства” свідчать про їхнє розмаїття й неузгодженість. Аналогічну точку зору розділяють М. І. Баканов і А. Д. Шеремет [1], які стверджують, що теорія і практика поки що не виробили системи чітких і визначених показників для характеристики ділової активності. Проблема визначення сутності та змісту ділової активності підприємств ускладнюється тим, що різні суб’єкти, які мають безпосереднє відношення до конкретного підприємства, можуть по-різному підходити до її оцінки.

Термін “ділова активність” в економічній літературі почав використовуватись одночасно із застосуванням методів зарубіжних підприємств для

аналізу фінансового стану за допомогою аналітичних коефіцієнтів на підприємствах України.

Ми погоджуємось з трактуванням тлумачення даного поняття, яке дотримується В.О. Мец [2] Він вважає, що за економічним змістом ділову активність підприємств можна розглядати як у широкому, так і у вузькому значенні. У широкому розумінні ділова активність означає весь спектр спрямованих на просування зусиль фірми на ринках продукції, праці, капіталу. У вузькому розумінні, тобто при аналізі фінансово-господарської діяльності, ділова активність підприємства характеризує його виробничу і комерційну діяльність.

Заслужує уваги думка про те, що ділова активність – це комплексна характеристика діяльності підприємства, яка містить в собі оцінку ступеня напруженості та виконання плану по всім видам показників діяльності; сукупність зусиль, спрямованих на зростання прибутковості підприємства та його інвестиційної привабливості, пошук можливих резервів підвищення ефективності виробництва, аналіз ефективності використання трудових, нематеріальних та фінансових ресурсів, прагнення лідерства на ринку [3].

Ділова активність мінімізує ризик неуспіху в умовах економічної нестабільності ринкового середовища та конкуренції. Її якісна своєчасна оцінка дозволяє уникнути кризових явищ у виробничо-фінансовій діяльності та забезпечити стійке економічне зростання підприємств.

Чимало авторів відмічають, що ділова активність проявляється в динамічності розвитку підприємства, швидкості обороту засобів підприємства. Однак таке визначення не зовсім точно і глибоко розкриває сутність ділової активності.

Опираючись на досвід, здобутий від опрацювання літературних джерел, і аналізуючи думки різних авторів з приводу ділової активності, можна навести таке визначення цього поняття. Ділова активність – це складна характеристика бізнес-середовища підприємства, яка зумовлює платоспроможність, фінансову стійкість та стабільність господарюючого суб'єкта, а також визначає його стан

на ринку, забезпеченість і ефективність використання усіх видів ресурсів та результати господарювання.

В результаті дослідження діяльності підприємств та аналізу їх фінансово-економічних показників можна запропонувати такі напрями зміцнення ділової активності:

1) сприяти активізації маркетингової діяльності підприємства, тобто забезпечення покупців надійною і точною інформацією про ринок, динаміку і структуру попиту, уподобання і бажання покупців, створення такої продукції та сервісного обслуговування ринкової системи, яка краще відповідає вимогам і задовольняє попит краще ніж конкуренти;

2) збільшити прибуток, зокрема за рахунок оптимізації товарного асортименту, забезпечення рентабельності збиткових виробів, скорочення адміністративних витрат тощо;

3) удосконалити фінансовий менеджмент підприємства на основі реорганізації діючої організаційної структури управління і побудови функціональних центрів управління.

Таким чином, підводячи підсумок, варто зазначити, що знання сутності та оцінки ділової активності на сьогоднішній день набуває все більш пріоритетного значення. Незважаючи на відсутність єдиного підходу до визначення сутності поняття «ділова активність», беззаперечним є всеохоплюючий характер ділової активності. Оскільки нинішній ринок постійно змінюється, то своєчасна та достовірна оцінка ділової активності дасть змогу позитивно впливати на ефективність діяльності підприємства, виявити негативні тенденції і уникати їх в майбутньому.

Література

1. Баканов М. Ц. Теория экономического анализа : навч. посібник / М. Ц. Баканов, А. Д. Шеремет – М. : Финансы и статистика, 1993 – 365 с.
2. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства : навч. посібник / В. О. Мец – К. : Вища шк., 2003 – 278 с.
3. Антипенко Є. Ю. Аналіз теоретичних аспектів ділової активності підприємства та існуючих підходів до її оцінювання / Є. Ю. Антипенко, С. М. Ногіна, Ю. С. Піддубна // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 3. – С. 76